

УДК 351.77.08(477)

Т. В. САВИНА,
аспірант кафедри управління охороною
суспільного здоров'я, Національна академія
державного управління при Президентові України

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

У статті проаналізовано сучасний стан нормативно-правового регулювання питань удосконалення кадрової політики системи охорони здоров'я України в умовах реформування галузі. Визначено проблеми кадрового забезпечення системи охорони здоров'я. Обґрунтовано напрями вдосконалення кадрової політики системи охорони здоров'я. Визначено необхідність прийняття Концепції розвитку кадрової політики у сфері охорони здоров'я.

Доведено, що важливою складовою ефективною реалізації кадрової політики у сфері охорони здоров'я є створення умов для розвитку системи управління кадровим потенціалом сфери охорони здоров'я, удосконалення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації управлінських кадрів для системи охорони здоров'я, а також медичних та фармацевтичних кадрів.

Ключові слова: публічне управління, кадрова політика, охорона здоров'я, кадрове забезпечення системи охорони здоров'я, керівні кадри системи охорони здоров'я, підготовка кадрів для системи охорони здоров'я.

T. V. SAVINA,

Postgraduate student of the Department of Public Health, National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

NORMATIVE-LEGAL REGULATION OF PERSONNEL POLICY OF THE HEALTH CARE SYSTEM IN UKRAINE

The article is analyzed the modern state of regulatory regulation personnel policy of the health care system Ukraine in restructuring the industry. The article deals with directions of improvement of workforce for health system. It determines the need for adoption of the Concept for development of personnel policy in the field of health care.

It is proved that an important component of effective implementation of personnel policy of the health care system is the creation of conditions for the development of the human resources management system of the healthcare sector, improvement of training, retraining and advanced training of management personnel for the health care system and medical, and pharmaceutical personnel.

Key words: public administration, human resources policy, health care, health care staff, senior executives in health care system, training for health care system.

T. В. САВИНА,

аспірант кафедри управління охороною общественного здоров'я, Национальная академия государственного управления при Президенте Украины

НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ КАДРОВОЙ ПОЛИТИКИ СИСТЕМЫ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ В УКРАИНЕ

В статье проанализировано современное состояние нормативно-правового регулирования вопросов совершенствования кадровой политики системы здравоохранения Украины в условиях реформирования отрасли. Определены проблемы кадрового обеспечения системы здравоохранения. Обоснованы направления совершенствования кадровой политики системы здравоохранения. Определена необходимость принятия Концепции развития кадровой политики в сфере здравоохранения.

Доказано, что важной составляющей эффективной реализации кадровой политики в сфере здравоохранения является создание условий для развития системы управления кадровым потенциалом здравоохранения, совершенствование подготовки, переподготовки и повышения квалификации управленческих кадров для системы здравоохранения, а также медицинских и фармацевтических кадров.

Ключевые слова: публичное управление, кадровая политика, здравоохранение, кадровое обеспечение системы здравоохранения, руководящие кадры системы здравоохранения, подготовка кадров системы здравоохранения.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. За роки незалежності України розроблені нормативно-правові документи, які висвітлюють окремі аспекти державної кадрової політики, найчастіше з практичним, галузевим спрямуванням. Так, з 2000 р. було розроблено такі програми “Наукова програма дослідження розвитку державної служби та вдосконалення кадрового забезпечення державного управління”, “Програма розвитку державної служби на 2005–2010 роки”, “Державна програма підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції України на 2004–2007 роки”, “Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу”, “Державна програма роботи з обдарованою молоддю на 2006–2010 роки”, “Програма запровадження системи управління якістю в органах виконавчої влади”, укази Президента “Про Президентський кадровий резерв “Нова еліта нації”, Стратегія державної кадрової політики на 2012–2020 рр., “План заходів щодо реалізації в 2012 році положень Стратегії державної кадрової політики на 2012–2020 роки”, “Про Стратегію сталого розвитку “Україна – 2020”, закони України “Про державну службу”, “Про зайнятість населення” та ін.

Аналіз останніх публікацій за проблематикою. Особливості кадрового забезпечення системи охорони здоров'я, а також підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації медичних та управлінських кадрів досліджували Т.Авраменко [1], М.Білинська [2; 3], Н.Васюк [3], Д.Карамішев [4], В.Князевич [5], Я.Радиш [3], І.Рожкова [3; 6], І.Солоненко [7] та інші науковці.

Проте серед **невирішених раніше частин загальної проблеми** є внесення змін до нормативно-правових актів, що регламентують кадрову політику у сфері охорони здоров'я.

Формулювання цілей (мети) дослідження. Мета статті – здійснити аналіз нормативно-правового забезпечення процесів кадрової політики у сфері охорони здоров'я в Україні та визначити шляхи вдосконалення законодавства в умовах реформування галузі.

Виклад основних результатів та їх обґрунтування. В умовах формування правової соціальної держави реалізація політики держави, що спрямована на охорону здоров'я населення і реформування системи охорони здоров'я, здійснюється шляхом прийняття належної нормативно-правової бази. Нормативно-правове регулювання – це процес цілеспрямованого впливу держави на суспільні відносини за допомогою спеціальних юридичних засобів та методів, які спрямовані на їх стабілізацію й упорядкування. Отже, це впорядкування поведінки людей за допомогою нормативно-правових актів, розрахованих на їх багаторазове використання за наявності передбачених ними обставин [8].

За критерієм ієрархії в системі нормативно-правових актів законодавча база у сфері охорони здоров'я складається з п'яти груп (рівнів) нормативних документів:

- 1) Конституції України (зокрема, ст. 49 – право на охорону здоров'я, медичну допомогу і медичне страхування);
- 2) галузевих кодексів, які містять загальні норми, що застосовуються в медичній сфері (Цивільний кодекс України, Кримінальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Кодекс законів про працю України тощо);
- 3) Закону України “Основи законодавства України про охорону здоров'я” (далі – Основи) як основний спеціальний закон у цій сфері;
- 4) спеціальних законів в окремих сферах медичної діяльності (донорство, психіатрична допомога, інфекційні захворювання тощо);
- 5) актів центральних і місцевих органів державної виконавчої влади (укази та розпорядження Президента України, постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України, накази і розпорядження МОЗ України, нормативно-правові акти інших органів влади).

Таким чином, сьогодні систему українського законодавства про охорону здоров'я складають [9]:

- 1) ратифіковані Україною міжнародно-правові акти;

- 2) конституційне законодавство;
- 3) загальне законодавство про охорону здоров'я населення;
- 4) галузеве законодавство, яке містить правові норми, що регулюють суспільні відносини в окремих галузях і сферах медичної діяльності, учасниками яких є медичні працівники і пацієнти.

Основними законодавчими актами, що визначають правові, організаційні, економічні та соціальні засади охорони здоров'я в Україні та регулюють суспільні відносини у цій галузі, є Конституція України [10] та Основи законодавства України про охорону здоров'я [11], а також інші, прийняті відповідно до них, акти законодавства, які регулюють суспільні відносини у сфері охорони здоров'я.

Згідно зі ст. 3 та 49 Конституції України життя і здоров'я людини є найвищими соціальними цінностями держави, і кожний громадянин України має право на охорону здоров'я та медичну допомогу [10]. Адже здоров'я народу – це одна з найбільших суспільних цінностей, що суттєво впливає на економічний, соціальний та культурний розвиток країни, є чинником національної безпеки і одним із найважливіших критеріїв благополуччя суспільства.

Основи законодавства України про охорону здоров'я визначають правові, організаційні, економічні та соціальні засади охорони здоров'я в Україні, регулюють суспільні відносини у цій сфері з метою забезпечення гармонійного розвитку фізичних і духовних сил, високої працездатності і довголітнього активного життя громадян, усунення факторів, що шкідливо впливають на їх здоров'я, запобігання і зниження захворюваності, інвалідності та смертності, поліпшення спадковості [11].

Важливим інструментом удосконалення кадрової політики системи охорони здоров'я України є ефективна законотворча та нормотворча діяльність. Основними нормативно-правовими актами, які регламентують питання кадрового забезпечення системи охорони здоров'я України, є: Конституція України; закони України “Основи законодавства України про охорону здоров'я”, “Про вищу освіту”; Указ Президента України “Про Стратегію державної кадрової політики на 2012–2020 роки”; Постанова Кабінету Міністрів України “Деякі питання удосконалення системи охорони здоров'я” [10; 11; 12; 13] тощо.

27 червня 2014 р. у Брюсселі була підписана Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – УА). 16 вересня 2014 р. УА була одночасно ратифікована Верховною Радою та Європейським парламентом. УА є новаторським документом і першою угодою, що ґрунтується на політичній асоціації між ЄС та будь-якою з країн-учасниць Східного партнерства. Також ця Угода є безпрецедентною з точки зору свого обсягу (низки сфер, які вона охоплює) і глибини (детальності зобов'язань і часових рамок їх виконання) [14].

Основні частини УА, присвячені ключовим реформам у сфері охорони здоров'я, передбачають співробітництво в галузі охорони здоров'я з метою підвищення рівня його безпеки та захисту здоров'я людини як передумови сталого розвитку й економічного зростання. Відповідно до цього зростає потреба у висококваліфікованих фахівцях сфери охорони здоров'я.

Закон України “Основи законодавства України про охорону здоров'я” регулює питання підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації, професійні права, обов'язки й пільги медичних і фармацевтичних працівників; обмежень, установлених для таких працівників під час здійснення ними професійної діяльності [11]. Зокрема, підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації медичних і фармацевтичних працівників здійснюються відповідними середніми спеціальними і вищими навчальними та науковими закладами, закладами підвищення кваліфікації і перепідготовки кадрів, а також через інтернатуру, клінічну ординатуру, аспірантуру і докторантуру згідно із законодавством про освіту.

Навчальні плани та програми підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації медичних і фармацевтичних працівників у встановленому порядку погоджуються з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я [11].

Розвиток управлінської та медичної освіти в сучасних умовах регулюється законодавством України у сфері вищої освіти України, а саме: законами України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, Указом Президента України від 25 червня 2013 р. № 344/2013 “Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року” та ін. [15; 16; 17].

Учасники парламентських слухань на тему “Медична освіта в Україні: погляд у майбутнє”, що відбулися у Верховній Раді України 22 березня 2017 р., розглянувши питання про сучасний стан та перспективи розвитку медичної освіти в Україні, відзначили, що система медичної освіти в Україні має відповідати сучасним потребам галузі охорони здоров’я у висококваліфікованих кадрах та бути інтегрованою в європейський економічний та освітній простір [18].

Учасники парламентських слухань рекомендували Кабінетові Міністрів України забезпечити розроблення та затвердження Концепції кадрової політики у сфері охорони здоров’я України. У контексті цього заслуговує на увагу проект Концепції розвитку кадрової політики у сфері охорони здоров’я в Україні, розроблений робочою групою кафедри управління охороною суспільного здоров’я Національної академії державного управління при Президентові України за результатами узагальнення матеріалів науково-практичної конференції “Завдання держави у забезпеченні ефективної кадрової політики системи охорони здоров’я”, яка відбулася 22 квітня 2015 р., метою якої є створення умов для розвитку системи управління кадровим потенціалом сфери охорони здоров’я, удосконалення підготовки кадрів для охорони здоров’я в Україні, що слугуватиме підґрунтям для проведення реформи охорони здоров’я відповідно до принципів і вимог сучасної теорії наукового управління людськими ресурсами [19].

Отже, для досягнення найкращих результатів у реформуванні вітчизняної охорони здоров’я галузева кадрова політика повинна виходити на пріоритетні позиції не формально, а обґрунтовано розроблятися з урахуванням реальних потреб галузі. Належний рівень надання медичних послуг залежить насамперед від якості підготовки медичного персоналу на різних етапах, а також підготовки керівників для медичної галузі [20].

Основним концептуальним напрямом реформування системи охорони здоров’я є вдосконалення кадрової політики, що передбачає [13]:

- перспективне планування та своєчасну підготовку і перепідготовку лікарів загальної практики/сімейної медицини;
- посилення соціального захисту працівників системи охорони здоров’я;
- запровадження підготовки менеджерів з охорони здоров’я, зокрема шляхом здобуття другої вищої освіти.

Діяльність системи охорони здоров’я у сфері кадрового забезпечення та запровадження змін у ній вимагає постійного оновлення, розвитку й удосконалення нормативно-правової бази, що передбачає безперервну роботу із внесення змін і доповнень до нормативно-правових актів, а також скасування застарілих норм.

Отже, забезпечення законодавчого регулювання реформи системи охорони здоров’я, зокрема кадрового забезпечення галузі, формування відповідної нормативно-правової бази – це складний процес, розрахований на тривалий термін та постійне оновлення, здійснення якого є неможливим без чіткої і скоординованої взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування, які беруть участь у розробленні актів законодавства з питань охорони здоров’я [21].

Висновки. Таким чином, питання кадрової політики у сфері охорони здоров’я регулюються низкою нормативно-правових актів, що визначають загальні питання сфери охорони здоров’я та підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації керівників, медичних, а також фармацевтичних працівників.

Доведено, що нормативно-правове забезпечення кадрової політики у сфері охорони здоров’я потребує вдосконалення шляхом розроблення та прийняття Концепції розвитку кадрової політики у сфері охорони здоров’я, а також внесення змін і доповнень до чинної нормативно-правової бази, що регулює питання охорони здоров’я в Україні. Також потребують змін

і нормативно-правові акти з метою вдосконалення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації управлінських, медичних та фармацевтичних працівників.

Дослідженням встановлено, що нормативні джерела, які регламентують діяльність у сфері підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців для системи охорони здоров'я, не дають детального визначення поняття “підготовка фахівців у сфері охорони здоров'я”. Ураховуючи вищенаведене, виникає необхідність внесення змін до Закону України “Основи законодавства України про охорону здоров'я” в частині понятійного апарату.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у вивченні та впровадженні в Україні зарубіжного досвіду з питань розвитку кадрової політики у сфері охорони здоров'я.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авраменко Т. П. Кадрова політика у реформуванні сфері охорони здоров'я : аналіт. доп. / Т. П. Авраменко. – Київ : НІСД, 2012. – 35 с.
2. Білинська М. М. Розвиток інтелектуального та кадрового менеджменту в державному управлінні охороною здоров'я [Електронний ресурс] / М. М. Білинська, Т. П. Попченко. – Режим доступу : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej3/txts/GALUZEVE/09-BILINSKA-POPCHENKO.pdf>. – Назва з екрана.
3. Кадрова політика у сфері охорони здоров'я в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку / [М. М. Білинська, Н. О. Васюк, Я. Ф. Радиш, І. В. Рожкова] // Державна політика у сфері охорони здоров'я : кол. моногр. : у 2 ч. [кол. авт. ; упоряд. проф. Я. Ф. Радиш ; передм. та заг. ред. проф. М. М. Білинської, проф. Я. Ф. Радиша]. – Київ : НАДУ, 2013. – Ч. 1. – С. 284–319.
4. Карамішев Д. В. Реалізація державної політики щодо професійної підготовки керівних кадрів галузі охорони здоров'я [Електронний ресурс] / Д. В. Карамішев, Н. М. Федак. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vamsu_du/2011_1/Kar_Fed.htm
5. Князевич В. М. Медична галузь потребує системних змін / В. М. Князевич // Зб. наук. пр. співробітників НМАПО ім. П. Л. Шупика. – Київ, 2008. – С. 5–7.
6. Рожкова І. В. Державне регулювання підготовки управлінських кадрів у сфері охорони здоров'я / І. В. Рожкова // Зб. наук. пр. ДРІДУ НАДУ. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2008. – Вип. 4. – С. 67–75.
7. Солоненко І. М. Формування компетенцій за стандартами підготовки керівників з державного управління у сфері охорони здоров'я [Електронний ресурс] / І. М. Солоненко, Л. І. Жаліло, О. І. Мартинюк. – Режим доступу : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10simsoz.pdf>.
8. Теорія держави та права : підручник / Є. О. Гіда, Є. В. Білозьоров, А. М. Завальний та ін.; за заг. ред. Є. О. Гіди. – Київ : ФОРМ О. С. Ліпкан, 2011. – 576 с.
9. Гладун З. Г. Законодавство України про охорону здоров'я [Електронний ресурс] / З. С. Гладун. – Режим доступу : <http://archive.is/SxII1#selection-1675.0-1708.0>
10. Конституція України [Електронний ресурс] : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/page4>
11. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 листоп. 1992 р. № 2801 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2801-12>
12. Про схвалення Стратегії державної кадрової політики на 2012–2020 роки [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 1 лют. 2012 р. № 45/2012. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/45/2012>
13. Деякі питання удосконалення системи охорони здоров'я [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 17 лют. 2010 р. № 208. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/208-2010-%D0%BF>

14. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс] : Закон України від 16 верес. 2014 р. № 1678-VII. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1678-18>
15. Про освіту [Електронний ресурс] : Закон УРСР від 23 трав. 1991 р. № 1060-XII. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
16. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 01 лип. 2014 р. № 1556-VII. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
17. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 25 черв. 2013 р. № 344/2013. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
18. Проект Рекомендацій парламентських слухань на тему: “Медична освіта в Україні: погляд у майбутнє” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:6yXImckHfWkJ:w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34%3Fid%3D%26pf3511%3D61815%26pf35401%3D424150+&cd=4&hl=uk&ct=clnk&gl=ua&client=safari>
19. Концепція розвитку кадрової політики у сфері охорони здоров'я в Україні : проект / авт. кол. В. М. Князевич, Н. О. Васюк, В. В. Лещенко та ін. // Державне управління людськими ресурсами у сфері охорони здоров'я в Україні : матеріали щоріч. Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Київ, 23 берез. 2016 р.) / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Князевича, Н. О. Васюк. – Київ : ДКС-Центр, 2016. – С. 3–11.
20. Худоба О. В. Оцінка кадрового потенціалу системи охорони здоров'я України [Електронний ресурс] / О. В. Худоба. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/trdu/2010-4/doc/4/06.pdf>
21. Лемішко Б. Б. Механізми державного управління модернізаційним розвитком первинної медичної допомоги на регіональному рівні / Б. Б. Лемішко; передмова проф. Я. Ф. Радиша. – Львів: Сполом, 2013. – 282 с.

REFERENCES

1. Avramenko, T. P. (2012), *Kadrova polityka u reformuvanni sfery ohorony zdorov'ia* [Personnel policy in healthcare reform], NISD, Kyiv, Ukraine.
2. Bilynska, M. M. Popchenko, T. P. “The development of intellectual and human resource management in public administration public health”, [Online], available at: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej3/txts/GALUZEVE/09-BILINSKA-POPCHENKO.pdf>. (Accessed 29 June 2017).
3. Bilynska, M. M. Radysh, IA. F. (2013), *Derzhavna polityka u sferi ohorony zdorov'ia* [Public policy of health], NAPA, Kyiv, Ukraine.
4. Karamyshev, D. V. and Fedak, N. M. “The implementation of the state policy on professional leadership training health”, [Online], available at: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vamsu_du/2011_1/Kar_Fed.htm (Accessed 29 June 2017).
5. Kniazevych, V. M. (2008), “The medical industry needs systemic changes”, *Zbirnyk naukovy`x prac` spivrobotny`kiv NMAPO im. P. L. Shupy`ka*, pp. 5–7.
6. Rozhkova, I. V. (2008), “State regulation of management training in health”, *Zbirnyk naukovy`h prats DRIDU NADU*, vol. 4, pp. 67–75.
7. Solonenko, I. M. Zhalilo, L. I. and Martyniuk, O. I. “Formation of competency standards for the training of managers in public administration in health care”, [Online], available at: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10simsoz.pdf>. (Accessed 29 June 2017).
8. Gida, E. O. (2011), *Teoriya derzhavy` ta prava* [The theory of state and law], Kyiv, Ukraine.
9. Gladun, Z. G. “Ukrainian Health Care Legislation” [Online], available at: <http://archive.is/SxII1#selection-1675.0-1708.0> (Accessed 29 June 2017).

10. The Verkhovna Rada of Ukraine (1996), The Law of Ukraine “The Constitution of Ukraine”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/page4> (Accessed 29 June 2017).

11. The Verkhovna Rada of Ukraine (1992), The Law of Ukraine “Fundamentals of Ukrainian Health Law”, available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2801-12> (Accessed 29 June 2017).

12. President of Ukraine (2012), “Decree of President of Ukraine “On approval of the strategy of personnel policy for the years 2012-2020”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/45/2012>. (Accessed 29 June 2017).

13. Cabinet of Ministers of Ukraine (2010), “Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “Some of the improvement of health”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/208-2010-%D0%BF>. (Accessed 29 June 2017).

14. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), The Law of Ukraine “On Ratification of the Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, on the other hand”, available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1678-18> (Accessed 29 June 2017).

15. The Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine “On education”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12> (Accessed 29 June 2017).

16. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), The Law of Ukraine “On higher education”, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (Accessed 29 June 2017).

17. The President of Ukraine (2013), Decree of the President of Ukraine “On the National Strategy for the Development of Education in Ukraine until 2021”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013> (Accessed 29 June 2017).

18. Draft Recommendations of the Parliamentary Hearings on the topic “Medical Education in Ukraine: A Viewpoint to the Future” [Online], available at: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:6yXImckHfWkJ:w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34%3Fid%3D%26pf3511%3D61815%26pf35401%3D424150+&cd=4&hl=uk&ct=clnk&gl=ua&client=safari> (Accessed 29 June 2017).

19. Knyazevich, V. M. Vasyuk, N. A. Leshchenko, V. V. Avramenko, T. P. Bilynska, M. M. Zhalilo, L. I. Mokretsov, S. E. And Radish, J. F. (2016), “The Concept of Human Resource Development in Ukraine’s Health Care: A Project”, *Materialy` shhorich. Vseukr. nauk.-prakt. konf. za mizhnar. uchastyu* [Materials of the annual All-Ukrainian Scientific and Practical Conference on International Participation], *Derzhavne upravlinnya lyuds`ky`my` resursamy` u sferi oxorony` zdorov`ya v Ukrayini* [Public administration of human resources in the field of health care in Ukraine], Kyiv, Ukraine, pp. 3–11.

20. Khudoba, O. V. “Estimation of personnel potential of Ukrainian health care system” [Online], available at: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2010-4/doc/4/06.pdf> (Accessed 29 June 2017).

21. Lemishko, B. B. (2013), *Mexanizmy` derzhavnogo upravlinnya modernizacijny`m rozvy`tkom pervy`nnoyi medy`chnoyi dopomogy` na regional`nomu rivni* [Mechanisms of state management of modernization of primary health care at the regional level], Lviv, Ukraine.

SUMMARY

Problem setting. During the years of Ukrainian independence a number of normatively-legal documents concerning particular aspects of the state personnel policy was elaborated, mostly with practical and branch orientation. Thus since 2000 such programs were worked out: “Scientific programme on public service development’s research and improvement of public administration’s people-ware”, “Programme on public service’s development for the years 2005–2010”, “State programme on training, retraining and advanced training for the specialists in sphere of Ukrainian European and Euro-Atlantic integration for the years 2004–2007”, “National programme of Ukrainian

legislation's adaptation to the European Union's legislation", "State programme on cooperation with prodigy youth for the years 2006–2010", "Programme on implementation of quality management system in executive authorities", presidential decrees "On Presidential personnel reserve "New elite of nation", Strategy of the state personnel policy for the years 2012–2020, "2012 Plan of actions on regulations' realisation regarding the Strategy of the state personnel policy for the years 2012–2020", "On the Strategy of sustainable development "Ukraine – 2020", Laws of Ukraine "On public service", "On public employment" etc.

Recent research and publications analysis. Peculiarities of people-ware in health-care system as well as training, retraining and advanced training of medical and administrative staff were researched by T.Avramenko, M.Bilynska, N.Vasiuk, D.Karamyshev, V.Kniazevych, Ia.Radysch, I.Rozhkova, I.Solonenko and other scientists.

But among previously unsolved parts of the general problem remains an alteration in legislation regulating health-care personnel policy. Therefore **the paper objective** is to make an analysis of the normatively-legal providing concerning personnel policy in Ukrainian health-care system and to determine the ways of legislation's improvement under conditions of branch's reforming.

The paper main body. Under circumstances of legal social state's forming realization of its policy aimed at population's health-care and reforming of its health-care system is realized by adoption of appropriate legislation. Normatively-legal regulation is a process of the state's purposeful influence on social relations using special juridical facilities and methods directed to its stabilization and ordering. Thus it is appreciated as ordering of people's behavior using normatively-legal documents that can be used nonexpendable number of times involving stipulated circumstances.

Taking into consideration hierarchic criterion of the health-care system's legislation we can define five groups (levels) of normative documents in this sphere: the Constitution of Ukraine, branch codes, the Law of Ukraine "Legislative fundamentals of Ukrainian health-care" as the main special law in this sphere, special laws in particular spheres of medical activity, legislative documents of the central and local executive authorities.

Important instrument of Ukrainian health-care personnel policy's improvement are effective legislative as well as rule-making activities. In view of the aforesaid training, retraining and advanced training, professional rights, responsibilities, privileges and limitations for medical and pharmaceutical employees seem to have a prime consideration.

To achieve the best results in reforming of domestic health-care system the branch personnel policy has to look towards leading positions not nominally, but to elaborate soundly taking into account realistic needs of the given branch. The appropriate level of medical service's providing depends above all on the quality of medical personnel's training on different levels as well as training of leaders for the medical branch.

The main conceptual direction of the health-care system's reforming is an improvement of personnel policy that foresees prospective planning, timely training and retraining of doctors, involved in common practice and family medicine, strengthening of the social defense for health-care system's staff, implementation of health-care manager's training by gaining the second higher education.

Health-care system's activities concerning personnel policy and corresponding changes' implementation demand a permanent renovation, development and improvement of legislation. It assumes continuously work on alteration in normatively-legal documents as well as cancelation of fusty norms.

Providing the legislative regulation of health-care system's reforming and particularly people-ware in it, forming of appropriate legislation is a complicated process lasting for a long period of time with constant renewal, whose realization is impossible without clear and coordinated cooperation of public and local authorities involved in elaborating of legislation on health-care issues.

Conclusions of the research. Consequently, the subject matters of health-care personnel policy are regulated by the wide range of normatively-legal documents defining common problems

of the health-care system as well as training, retraining and advanced training of leaders, medical and pharmaceutical employees.

It is argued that normatively-legal providing of the health-care personnel policy requires an improvement by working out and adopting of the Concept on health-care personnel policy's development as well as by alteration to the currently in force legislation regulating Ukrainian health-care issues. There is a necessity to improve normatively-legal documents regarding training, retraining and advanced training of leaders, medical and pharmaceutical employees.

The given paper demonstrates that legal sources regulating activities concerning training, retraining and advanced training of specialists for the health-care system don't construe detailed definition of the notion "training of health-care specialists". Taking into consideration the abovementioned there appears a need of alteration to the Law of Ukraine "Legislative fundamentals of Ukrainian health-care", particularly in determination's section.

As future trends in this sphere the author appoints a study and implementation of the foreign experience corresponding to health-care personnel policy's development in Ukraine.